

האדמו"ר מהאלמין
רבי שלום יהודה גראס שליט"א
חיבר למעלה מאלף ספרים על כל מקצועות התורה

רבינו בעל הסולם
נשמת האריז"ל בדורינו

אור הזוהר 101 ★ אייר תשע"ג

בפריצות ברחוב, והקדושה זה הדבר האחרון שמעניין אותם רח"ל. ועם כל התהילים שאומרים, ועם כל התפילות, אבל מה שמושך אותם זה עגל הזהב. והיו תקופות שהיהודים היו יהודים שגרו בארץ ישראל והם רצו אל הבעל, כי הבעל משך אותם [סנהדרין קב]. וזה הבעל של היום. [תהילים קט"ו, ד: "עצביהם כסוף וזהב כו", העמק-דבר להנצי"ב, דברים ד, מ"ד, ע"ש]. עגל הזהב מושך אותם חזק, וזה מה שהם רוצים. הגברים לבושים כמו לפני כמה-מאות-שנה והנשים כמו דוגמניות מהעיתון. ויותר גרוע שאפילו הגברים היום לא-צנועים. החליפות צמודות, כמעט אין גבר שהולך כמו פעם: עם רעקל רחב, עם מכנסים רחבים, מכוסה כמו שצריך, כמעט לא קורה. כולם צמודים על הגוף. אפילו מצחיק, אבל זה כ"כ מגעיל, שזה קונפליקט של רגשות.

שאלה: מה עם הלבוש האירופאי הנהוג היום בציבור?

תשובה: בלי זקן זה גויי. [מאמר 'תפארת-אדם' להח"ח שהוא שיין ל"ליטא"]. מעיל קצר זה גויי [מאיר-עיני-הגולה, אות שפ"ט]. החזון איש אמר, עד כמה שידוע לי, שיהודי צריך ללכת עם פראק, מעיל ארוך. איך היו מתלבשים היהודים באירופה? הם היו מכוסים מאד, עם מעילים וכו'. ובארצות ערב היו חלוקים. חלוק על חלוק. ועם רדיד כמו הבאבא סאלי.

תורה בלא דחילו ורחימו לא עולה למעלה

שאלה: כבר כתוב בחז"ל [שבת קלח:]: שעתידה תורה שתשתכח מישראל. אבל מצד שני, רואים אנו שיש פריחה גדולה של מוסדות תורה בימינו, אז איך זה משתלב?

תשובה: אבל שכחו את התורה. [ירמיהו ב', ח': "תִּפְשִׁי הַתּוֹרָה לֹא יִדְעוּנָיִם"]. אין תורה, לרוב. כי אמנם לא שכחו מה שלמדו, את המילים, אבל שכחו את הקדושה. שכחו את הבסיס של להיות יהודי. ואיך אפשר ללמוד תורה בלי קדושה? [ברית ותורה. ברכות מט.]. גוי יכול ללמוד תורה? כן! הוא יכול לשבת, לקחת גמרא עם תרגום, וללמוד. אבל זה לא אומר שהוא יבין. זה לא אומר שהוא קושר קשר. ומה זה לימוד תורה? זה שהנשמה קושרת קשר עם הספר, וביחד הם עולים מעלה מעלה לעולמות מיוחדים. [בעה"ט דברים ל', י"ב]. זה לא לשבת וללמוד ולעשות מבחן. זה לא לשבת וללמוד בע"פ כל מיני פרטים של ידע, כך שאח"כ אפשר לחזור על זה בע"פ. זה רק טכניקה. וזה לא הלימוד. זה לא הנשמה של היהודי. [ישעיהו כ"ו, י"ט: "כִּי טַל אֹרֶת טַלְקָךְ. עֵי' כְּתוּבוֹת קִי"א:]. גוי לא יכול להבין את זה. הוא לא יכול ללמוד באמת. [איכה ב', ט: "בְּגוֹיִם אֵין תּוֹרָה"] הוא רק יכול לדעת לשבת, להסתכל על הדף, וללמוד כמו שהוא לומד היסטוריה או משהו אחר.

וגם לימוד התורה צריך להיות באופן כזה וכמו שכתוב בזוהר הקדוש "תורה בלא דחילו ורחימו לא פרחת לעילא" צריך ללמוד כדי

מי הוא המנהיג האמיתי

שאלה: 'השיבה שופטינו כבראשונה'. אין בן דוד בא עד שתכלה הנהגת השקר [ישעיהו ג', י"ב: "עַמִּי מְאֻשְׁרֵיךְ מִתְעִים כו" סנהדרין צח. שבת קלט.]. איך באמת נוכל לדעת מי הוא הפוסק האמיתי, מי הוא המנהיג האמיתי, איך נוכל לזהות את האדם האמיתי שנוכל לדבוק בו?

תשובה: 1): אנחנו לא יודעים, היהודי צריך להיות קשור עם הקב"ה. [תהילים ט"ז, ח': "שִׁוִּיתִי ה' כו" כִּי מִיְמִינִי בֵּל אֲמוּט" ע"ש]. ולהיות זהיר מאד אחרי מי הוא נגרר. ואפילו אם הוא זהיר, הוא לא תמיד יודע. הסימנים הם, שאין לערב רב לב יהודי, לכן הוא לא מרחם על יהודי אחר. הוא יכול אמנם 'לעשות הצגה', [בראשית כ"ה, כ"ח: "כִּי צִיד בְּפִי", עי' ב' הגר"א לסדב"א 'אחוי לן מנא']. אבל יהודי אמיתי יודע שזוהי הצגה. ואפילו אינו מבחין בזה בפעם הראשונה, אבל בפעם השנייה או השלישית בודאי יבחין בזה. הדבר שצריך לעשות בדורנו השפל, זהו לחפש את האמת. [תהילים פ"ו, י"א: "הוֹרִינִי ה' דַּרְכֶּךָ, אֲהַלֵּךְ בְּאֲמֹתֶיךָ"]. ואז ה' יעזור לנו. כי לבד אין אנו יכולים. [קידושין ל:]. וצריכים כל יום לבקש מה' להציל אותנו מהערב רב. [ברכות טז: תפילת רבי].

2) כל אחד יחפש לעצמו רב, כמו שאיתא במשנה עשה לך רב וזה אמור גם בזמננו אנו, והרב הזה שמחפש, יהיה יהודי אמיתי שבוער בו כבוד שמים, כבוד הבריות, כבוד כלל ישראל, כבוד משיח צדקנו, אם תמצא רב שאינו מחפש ואינו רודף אחר הכבוד, ולעשות פוליטיקה מלוכלכת, רק מחפש באמת כבוד ה', ולא רק במחשבה אלא רואים שכל מעשיו שהוא עושה הם לשם שמים זהו יהודי ירא שמים אמיתי ואליו צריך לדבוק, וממנו צריך ללמוד.

קדושה וצניעות

שאלה: כבר לפני מאות שנים, בכתבי רבי חיים ויטאל זצ"ל מסופר שמנהיגים לא אהבו להעיר ולהוכיח בענייני קדושה וצניעות. מהי הסיבה שדוקא בנושא זה מפחדים להוכיח יותר מאשר שאר הדברים הטעונים חזוק?

תשובה: הסיבה ברורה. כי כשיש ירידה גדולה, מה נופל קודם? באירופה זרקו קודם את השבת, ואת טהרת המשפחה, את הקדושה. זה מה שהעם רוצה הכי הרבה [רמב"ם הל' איטוב פכ"ב הי"ז]. וזו התשוקה הכי גדולה של עגל הזהב. ולכן הרבנים נזהרים לא להוכיח על זה כי הם יאבדו את הקהילה שלהם [סנהדרין צו. רש"י ד"ה נתמעטו התלמידים. ועל ספורנו עה"פ: "אֲחֻת לָנוּ קִטְנָה" שיה"ש ח].

שאלה: מה פירוש המלחמה נגד הצניעות בירושלים עיר הקודש?
תשובה: המלחמה של חרדים נגד הצניעות זה דבר שקשה להבין. כל סגנון החיים של החרדים בדור הזה הוא בבעיה. הנשים מסתובבות

ומאז שהם יצאו אתנו ממצרים הם מקנאים בנו, אבל הם לא יכולים להגיע לאמונה וביטחון ואהבת ה'. כי הם נשאר זרים. ועכשיו נגמר הזמן. כי עוד מעט כל העולם ישתנה לגמרי. והשינוי יהיה קשה מאד. השינוי יהיה מפחיד מאד. והתהליך של השינוי יהיה מאד קשה לכולם.

ואנחנו כבר נכנסנו לתקופה הזאת, ולשלב הזה שלפני הגאולה. שוב אני אזכיר לכם: כל יהודי אמיתי ישרוד. אם הוא רחוק יותר מהאמת - ה' יסחוב אותו בצורה חזקה וקשה עד שהוא יבין את האמת ויקבל אותה. [שמואל ב' י"ד, י"ז: וְהָשֵׁב מִחֻשְׁבוֹת, לְבִלְתִּי יָדַח מִמְּנוּ גִדְתָּ]. אם הוא יותר קרוב לה' - הוא יסבול פחות. ואם יהודי נפטר לפני הגאולה בתקופה הזאת, זה לא אומר שהוא ערב רב. כי לערב רב יהיה מוות מיוחד, כך שכל אחד ידע שהם ערב רב ולא יהודי טוב.

יהודים, אתם יודעים את הנבואות, שני שלישי של העולם יהרס [זכריה י"ג, ט': וְהָבֵאתִי אֶת הַשְּׁלִישִׁית בְּאֵשׁ, וְצִרְפְּתִים כְּצֶרֶף אֶת הַכֶּסֶף, וּבְחִנְתִּים כְּבָחוֹן אֶת הַזָּהָב]. שלישי אחד כולל אדום יהרס לגמרי, שלישי שני מאד קשה, וארץ ישראל לא תפגע [עובדיה א', י"ז: וְבָהָר צִיּוֹן תִּהְיֶה פְּלִיטָה, וְהָיָה קִדְשׁ]. - אני מבקש מכם רגע לחשוב, להתבונן. כל החדש שלכם, כל התפילות שלכם, כל האמונה והביטחון בה' שלכם, כל לימוד התורה שלכם, כמה זה שווה? לא הרבה [מצות אנשים מלומדה, ישעיהו כ"ט. ועי' משנה ברורה סי' ה' בשם ס' חסידים]. למה? כי לרוב זה רק קישוט לצרכים הגופניים, החומריים שלכם. לרוב, זה לא משהו עמוק. זה פשוט סיבה לעשות מה שאתם רוצים.

ומפורסם למשל באמריקה, שברוב בתי הכנסת יש כל כך הרבה אנשים שמדברים אחד עם השני עד שכמעט אי אפשר להתפלל. זה דבר ידוע בארה"ב. יש הרבה הרבה חסד, אבל הרבה מהחדש הזה הוא לא אמיתי. [כל הבשר חציר. "כל חסד דאינון עבדין לגרמייהו עבדין"]. זה חסד בשביל להבטיח פרנסה. וזה כמעט בתור אמונה טפלה, ולא בתור אמונה וביטחון בקב"ה. יש לנו כמות מעטה של שנים לחיות, ואנחנו מבזבזים את זה על בידור. חבל! חבל על כל רגע!

לימוד התורה בישיבות

ויש את התלמידי חכמים, הבחורים, שיושבים ולומדים. ואוי לנו, אוי לנו. מה זה תורה בלי נשמה? מה זה תורה בלי קדושה? וזה מה שיש ברוב הישיבות. ובחול"ל זה יותר גרוע, אבל גם בארץ. בישיבות האלה הרבה בחורים והם לומדים ממש מעולה, אבל הם בלי קדושה, לרוב. [ירמיהו ח', ח': אֵיכָה תֹאמְרוּ חֲכָמִים אֲנַחְנוּ, וְתוֹרַת ה' אֲתַנּוּ; אֲכַן הִנֵּה לְשֹׁקֵר כו'; הִנֵּה בְדַבְרֵי ה' מְאֹסוּ, וְחִקְמַת מִה לָּהֶם]. ואם אין קדושה אין תורה.

ואם לומדים ועוסקים כל יום אפילו דקה בתורת הרשב"י זה נותן טעם לכל החיים ולכל הלימוד וזה כמו שנכנס נשמה לתוך גוף מת שמעורר אותו ומחיה אותו, ומתחיל לחיות. כמו כן הזוהר הקדוש הוא ממש נשמה לתוך גוף מת ומחיה את כל היום שהתפילה תראה אחרת, שהאמונה יהיה אמיתית, ושלימוד התורה תהיה בקדושה ובטהרה, בטהרת הנפש באופן גדול מאד. לכן כל יהודי באשר הוא צריך כל יום ויום לגרוס לפחות דקה בזוהר הקדוש, ועל ידי כן יזכה לטהרת הנפש, ולקדושה, ועל ידי זה נזכה כולנו להינצל מחבלי משיח, ולצאת מהגלות ברחמים גדולים, וכמו שאמר משה רבינו עליו השלום הרעיא מהימנא לרבי שמעון בר יוחאי "בספרא דא יפקון מן גלותא ברחמי", במהרה בימינו אמן.

לדעת איך לעשות ואיך לקיים את מצות ה' יתברך, כל הלימוד הוא כדי לשמור ולעשות, ולקיים את העולם. - אין אני מכליל חס ושלום, ישנם כיום ברוך ה' הרבה מוסדות והרבה יהודים שכן לומדים כמו שצריך, אבל כדי לצאת ידי מצות תוכחה אני מדבר ככה, וגם שיהודים יראים ושלמים ידעו מה המצב שיש כיום, וידעו להוכיח ולפחות לגדל את בניהם להיפך מהאווירה שיש כיום ברחוב.

מצב הכלכלי

שאלה: מה עם המצב הכספי, הכלכלי?

תשובה: ביחד עם המלחמה הכסף גם כן יקבל מכה אנושה ויפול.

כל אחד יודע שהמצב הכלכלי גרוע מאוד, והרשעים מחזיקים את זה שלא יפול עד הרגע שמתאים להם, אבל הקב"ה הוא המחליט.

מצות תשובה

שאלה: הפסוק אומר: [דברים ל'] 'כי קרוב אליך הדבר מאד', האם מצות התשובה היא באמת כל-כך קלה? האם גם בימינו זה כל כך קל?

תשובה: בודאי שזה קל. כל אחד יכול לרצות לעבוד את ה', וברגע שאתה רוצה עשית כבר את ההתחלה, וההמשך הוא כבר דבר קל רק לשנות את הדברים הטכניים שצריכים תיקון, את הלבוש ואת הלימוד ואת החינוך וכל הדברים שדיברנו עליהם למעלה.

שאלה: אז התיקון הסופי הוא בעצם, שנדע להתעלם מכל העגל הזה, מכל החומריות והגשמיות, ולהרים את הכנפים לכיוון הקב"ה, האם זהו התיקון?

תשובה: זה התיקון, כן. לברוח מהנחש. מה החומר עושה לנו? זה נותן לנו הרגשה שאנחנו רחוקים מהקב"ה. שאנחנו לא צריכים להיות תלויים בו בשום דבר. ויותר ויותר זה נכנס לנו לראש. אמנם יש כאלה שמתפללים, ומבקשים פרנסה וכו', אבל זה יותר כמו אמונה טפלה, [ירמיהו י"ב, ב'] ולא כמו משהו שקשור ביותר לה'. ואפשר להאריך בזה הרבה בסיפורים מהדורות הקודמים אבל אין המקום לזה עכשיו ובהזדמנות נאריך בעז"ה גם על זה.

להיות יהודי אמיתי

שוב אנחנו המעטים נגד הרבים. אבל לא רק הרבים של העולם הרחב, אנחנו לא רק מעטים נגד הגויים שהם הרבה יותר מאתנו, אלא גם בין היהודים - יש לנו אויבים, גם בין היהודים - יש לקב"ה אויבים. [תהילים קל"ט, כ"א: הָלוֹא מְשַׁנְּאֵי ה' אֶשְׂנָא וּבִתְקוּמִיךָ אֶתְקוּטָה. שערי תשובה לרבנו יונה, שער ג', אותיות קנ"ט - קס"א]. וזו הבעיה הגדולה ביותר. - והמתיוונים שהם בארץ ישראל ובכל ארצות העולם, הם מקלקלים את שאר היהודים. ואלה שרוצים לקרר את האש שבלב ובנשמה של כל יהודי - אלה הם הערב רב. [שמות ל"ב, ז': לָךְ יָד כִּי שַׁחַת עִמָּךְ אֶשֶׁר הִעֲלִיתָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם]. אמנם לפי הדין הם יהודים, אבל כמו שלמדנו, בסוף, לפני שמשיח בא, הערב רב יהיה אויב רציני ביותר. כי הם יהודים לפי הדין, וחלק מהם אפילו 'חרדים', והחרדים האלה ששונאים את הקדושה, ואת האמונה והביטחון בקב"ה, והם אפילו לפעמים רבנים, ומנהיגים את העולם החרדי. ולפעמים הם יהודים תלמידי חכמים. אבל מכנה משותף אחד יש לכולם: הם שונאים את הקדושה. הם שונאים את הקשר עם הקב"ה - הקשר המיוחד של כל יהודי ויהודי [ספר אבן שלמה להגרא, פרק י"א].